

Asia: VN/16951/2020

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto

Yhdyn toiseen lausuntoon

Mikäli vastasit yhtyäsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse

-

Suunnitelman tavoitteet

1 Suunnitelman tavoitteet - avovastaus

TEK kiittää lausuntomahdollisuudesta keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan. Suomen ja EU:n päästövähennystavoitteet ovat kannatettavia ja ilmastopolitiikan tulee toteuttaa Pariisin sopimuksessa asetettuja tavoitteita huomioiden maapallon lämpenemisen rajoittamisen lisäksi myös muut sopimuksessa huomioitavat seikat, kuten työntekijöiden oikeudenmukaisen siirtymän. Ilmastotoimissa tulee edetä kustannustehokkuuden periaatetta noudattaen.

Liikenne

2a Liikenteeseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

2b Liikenne - avovastaus

Liikenteen päästövähennystoimissa tulee noudattaa kustannustehokkuuden periaatetta. Liikennesektorin ilmastotoimissa tulee arvioida eri politiikkatoimien kansantaloudellisia kokonaisvaikutuksia ja tarvittaessa tukea haavoittuviksi tunnistettuja ihmisryhmiä. Liikenteen ilmastotoimien valmistelussa on huomioitava, että EU:n liikenteen ja rakennusten päästökauppa saattaa viivästyä tai jäädä toteutumatta.

Liikenteen päästövähennyksien mahdollisessa hintaohjauksessa tulee ensisijaisesti hyödyntää kansallista päästökauppaa tai toissijaisesti polttoaineiden sekoitevelvoitetta. Päästökaupan on oltava ensisijainen keino, sillä se ei aiheuta kansalaisille tai yrityksille lainkaan kustannusrasitetta mikäli liikenteen päästövähennykset etenevät tavoiteltuun tahtiin omalla painollaan kun vaihtoehtoiset käyttövoimat yleistyvät. Mahdollinen päästökauppa on kuitenkin valmisteltava huolellisesti huomioiden pienen markkina-alueen aiheuttamat riskit. Sekoitevelvoitteen nostaminen nostaa väistämättä polttoaineiden hintoja vaikka päästöt vähenisivät tavoitetahtia, jonka vuoksi sitä on pidettävä toissijaisena hintaohjauksen keinona.

Etätyön yleistyminen on kannatettava ja kustannustehokas keino edistää liikenteen päästövähennyksiä. Valinta etätyöskentelystä tulee kuitenkin olla aina työntekijän itsensä päätettävissä. Suuri osa korkeakoulutetuista haluaisivat tutkitusti jatkaa täysin tai osittaisessa etätyössä myös koronapandemian jälkeen. Valitettavan monella työpaikalla ollaan kuitenkin palattu tai palaamassa niin sanottuun vanhaan normaaliin etätyösuositusten päättyessä. Akava on esittänyt lainsäädännön uudistamista, jossa esitetään esimerkiksi työntekijöiden oikeutta osittaiseen etätyöhön niillä aloilla ja työtehtävissä joissa se on mahdollista. Lainsäädäntöä tulisi uudistaa Akavan ehdotusten mukaisesti jotta etätyön päästövähennyspotentialiaali toteutuu kokonaisuudessaan.

Maatalous

3a Maataloutteen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä

3b Maatalous - avovastaus

Maataloussektorille tulee asettaa tiukemmat päästövähennystavoitteet hyödyntäen keskipitkässä ilmastosuunnitelmassa tunnistettuja keinoja, joita ei ole valittu mukaan sektorin päästövähennystoimiin. Maataloussektorin vähäinen rooli päästövähennyksien kokonaisuudessa heikentää ilmastopolitiikan kustannustehokkuutta ja kasaa entisestään paineita sektoreille, joissa päästövähennykset ovat vaikeampia ja kalliimpia.

Rakennusten erillislämmitys

4a Rakennusten erillislämmitykseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

4b Rakennusten erillislämmitys - avovastaus

-

Työkoneet

5a Työkoneisiin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

5b Työkoneet - avovastaus

-

Jätehuolto

6a Jätehuoltoon suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

6b Jätehuolto - avovastaus

Hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin tai hyödyntämisen teknologioiden pilotointi jätteenpolttolaitoksissa on ehdottoman kannatettavaa. Hiilidioksidin teknologia-avusteinen sidonta tulee väistämättä tarpeeseen osana ilmastotoimien kokonaisuutta, ja Suomen on korkean teknologiaosaamisen maana oltava etujoukoissa. Vaikka Suomessa ei ole potentiaalia laajamittaiselle hiilidioksidin geologiselle varastoinnille, on Suomella hyvät edellytykset päästä osaksi teknologian ympärille syntyviä markkinoita muissa arvoketjun vaiheissa.

F-kaasut

7a F-kaasuihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

7b F-kaasut - avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

8a Teollisuuteen ja muihin päästöihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

8b Teollisuus ja muut päästöt - avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

9a Kunnille ja alueille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

9b Kunnat ja alueet - avovastaus

Suunnitelman tulisi pohjautua tarkempiin ilmastotoimien päästövähennyspotentiaalin arviointiin kuin mitä kuntien ja kuluttajien päästövähennystoimissa on arvioitu.

Kulutuksen hiilijalanjälki

10a Kulutukseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

10b Kulutus - avovastaus

Suunnitelman tulisi pohjautua tarkempiin ilmastotoimien päästövähennyspotentiaalin arviointiin kuin mitä kuntien ja kuluttajien päästövähennystoimissa on arvioitu.

Julkiset hankinnat

11a Julkisiin hankintoihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

11b Julkiset hankinnat - avovastaus

-

Muut poikkisektorit

12a Muille poikkisektoreille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

-

12b Muut poikkisektorit - avovastaus

-

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

13a Toimenpideohjelman vaikuttavuus

-

13b Toimenpideohjelma - avovastaus

-

13c Mitä lisätoimia ehdotatte tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi?

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

14 Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Suunnitelmassa esitetyt joustojen käytöt ovat sinällään kannatettavia mutta on huomioitava, että taloudellisia vaikutuksia arvioitaessa joustojen hintavaikutusta ei ole peilattu kustannustehokkaimpiin mahdollisiin toimiin, joita olisi esimerkiksi maataloussektorilla käytettävissä.

Vaikutustenarviointia tulisi tehdä nykyistä tarkemmin työllisyyden ja osaamistarpeiden muutoksiin liittyen, sillä 2030 ja 2035 mennessä toteutuviin työllisyys- ja osaamistarpeiden muutoksiin tulee reagoida erityisesti korkeakoulutuksessa mahdollisimman pian.

Muita huomioita

15 Muita huomioita

-

16 Voiko organisaationi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista?

-

Teini Jussi-Pekka
Tekniikan Akateemiset TEK ry